

ב"ה.

פתח דבר

לזכרון טוב, יום כלולת צאצאינו החתן התמים שלום דובער שי' עם ב"ג הכלה מ' חי' מושקא תי', הננו בזה לכבד את כל הנוטלים חלק בשמחת לבבנו, מקרוב ומרחוק - מיוסד על ההנהגה בעת שמחת הנישואין של כ"ק אדמו"ר - בתשורה המוסגרת בזה.

*

התשורה כוללת:

א) מכתבים ומענות לזקני הכלה השליח הרב משה יצחק ע"ה וזוגתו - תבלח"ט - מרת דאבא רייזע תי' פארסט;

ב) מענות לסב הכלה המזכיר הרב יהודה ליב גראנער ע"ה;

ג) כתי"ק יומן ותמונות בקשר עם סב הכלה השליח הרב שלום דובער שי' שם-טוב;

ד) שער כתבי יד קודש.

רוב החומר מתפרסם בזה לראשונה.

*

ויהי רצון, שתיכף ומיד "ישמע . . קול ששון וקול שמחה" האמתי, כאשר "נזכה זעהן זיך מיטן רבי"ן, בהתגלות כ"ק אדמו"ר, תיכף ומיד ממש!

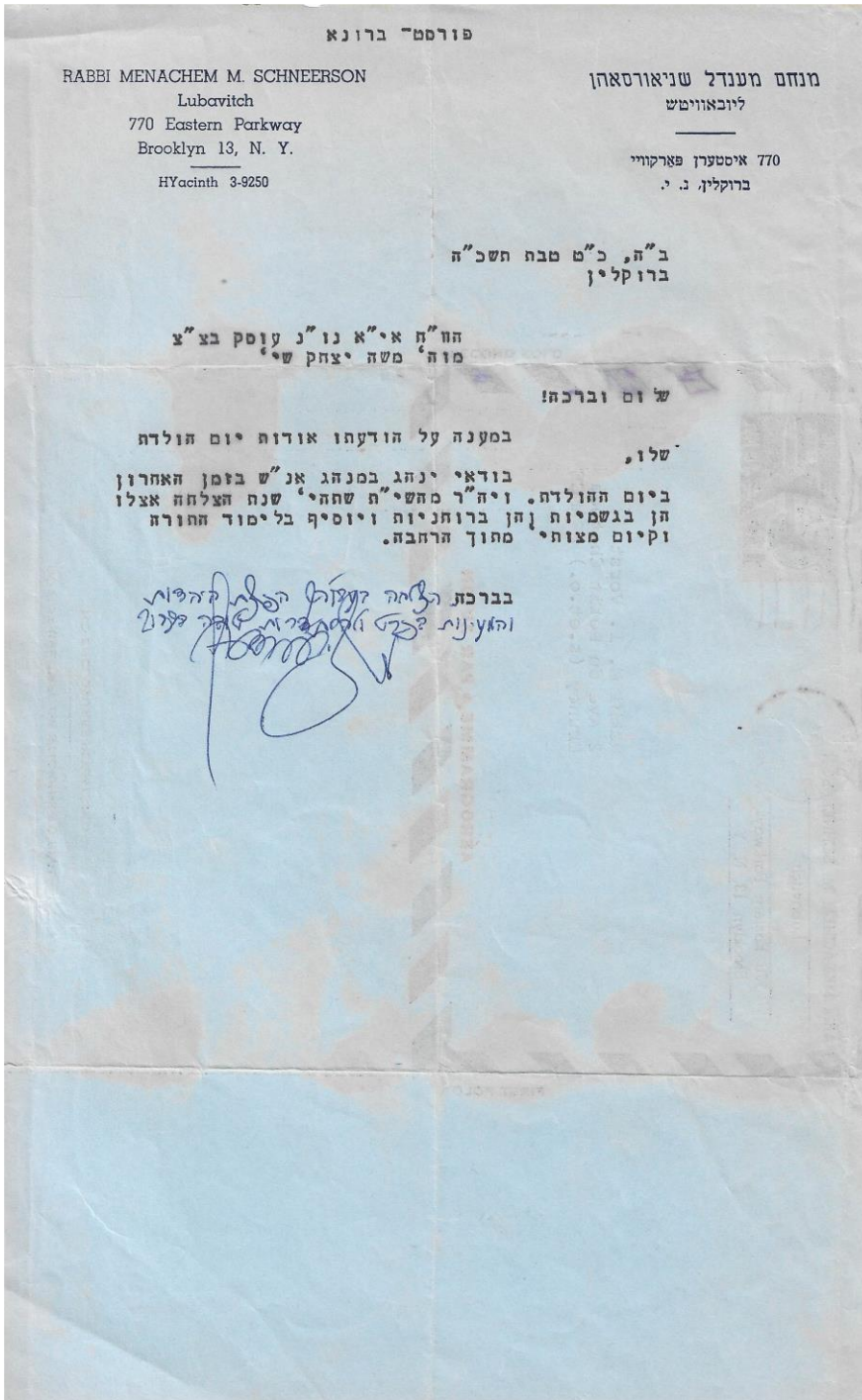
משפחת פארסט

משפחת פעוונער

ט"ו כסלו, ה'תשפ"ד

שארלאט, נ.ק.

זקני הכלה השליח הרב משה יצחק פארסט ע"ה וזוגתו - תבלח"ט - מרת דאבא רייזע תי' פארסט

בברכת הצלחה בעבוה"ק הפצת היהדות והמעיינות בפרט ולהסתדרות טובה בקרוב חי"ק

ווארסמ" האלאנד

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacnth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

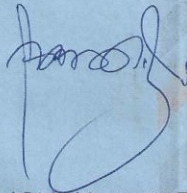
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, י"ט שבט תשכ"ז
ברוקלין

מרת דאבע רייזע ת"י

ברכה ושלוש!

במענה למכתבה בו כותבת אודות יום
הולדתה שלה, ובודאי מוסיפה בעניני יהדות ומצות
כצ"ח הורתנו הק' תורה חיים להעלות בקדש,
ונוסף על העיקר מילוי הצי"ח הרי
זה גם הצנור והכלי לקבלת ברכות השי"ת בהמצטרך.
זיהי רצון מהשם יתברך שתהי' שנה
הבאה עלי' לסובה שנה הצלחה בגשמיים וברוחניים
והבשר טוב בכל האמור.

בברכה

מובן שכשהכל בסדר - אין צורך לבקר אצל רופא.
ורופא מומחה - פירושו שידידים במקום אומרים שמומחה
הוא.

ונוסף על העיקר, מילוי הציווי

מובן שכשהכל בסדר

ווארסט-

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, כ"ה מנ"א תשכ"ז
ברוקלין

מרת דאבע רייזע תי'

ברכה ושלום!

מאשר הנני קבלת מכתבה ובו בקשת ברכה
פ"נ מיום כ"ב מנ"א,

ובעת רצון יקרא על ציון כ"ק מו"ח
אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע.

בברכה

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א

מזכיר
א. י. י. י. י.

מהנכון אשר יבדקו את התפלין של בעלה
הרב שי' וכן המזוזות שבדירתם, שתהיינה כולן
כשרות כדין - באם לא נבדקו במשך י"ב חדשים
האחרונים.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
Hyacinth 3-9250

מחזק מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, ד' סיון, ה'תשל"ג
ברוקלין, נ. י.

הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ כו'
מו"ה משה יצחק שי'

שלום וברכה!
המכתבים נתקבלו. והבנתי יצאנו בליל ערב,
ולקראת חג השבועות, זמן מהן תורתנו,
הבא עלינו ועל כל ישראל לטובה, הנני בזה
להביע ברכתי בנוסח הרב, הוא כ"ק מו"ח
אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע:
לקבלת התורה בשמחה ובפנימיות.

בברכת החג זל"ג זל"ג זל"ג
[Handwritten signature]

המכתבים נתקבלו. והפ"נ יקראו, בל"נ, עה"צ

בברכת החג ולבשו"ט חי"ק

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
Hyacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי

ברוקלין, נ. י.

ב"ה, יג' כסלו תשל"ז
ברוקלין, נ. י.

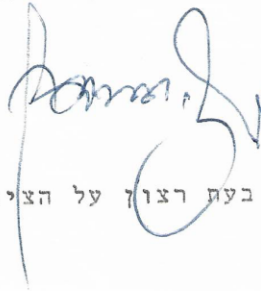
הרב"ה אי"א נו"נ עוסק בצ"צ
מוה' משה יצחק שי'

שלום וברכה!

במענה על ההודעה ע"ד הכנסס לדירה

חדשה,

הנה יה"ר מהשי"ת שיהי' משנה מקום
משנה מזל לטובה ולברכה בגשמיות וברוחניות.

בברכה

הפ"נ שבמכ' יקרא בעת רצון על הציון הק"ג

הרה"ח

פורסט-הולנד

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch

770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213

493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי

ברוקלין, נ. י.

ב"ה, כ"ו טבת תשל"ז
ברוקלין

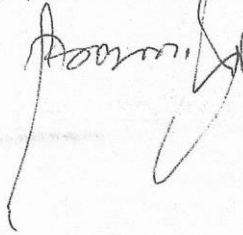
מרת דאבע רייזע חחי

ברכה ושלוש!

במענה למכ' ממוצש"ק/ולשאלותי:

ב) ע"ד נסיעה לכאן - חבל על ההוצאות וא"צ כלל -
ולכן לא לנסוע.

הפ"נ שבמכ' יקרא בעת רצון על הציון הק'.

בברכה

במענה למכ' ממוצש"ק וכו' ולשאלותי:

הפ"נ שבמכ' יקראו

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
Hyacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, ה' אייר תשל"ז
ברוקלין

הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ
כו' מו"ה משה יצחק שי'
וזוג' חי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת המכ" -

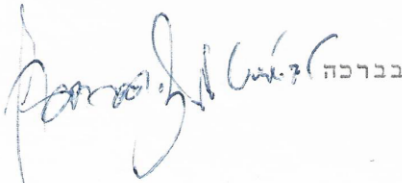
ודבר בעתו -

בהודש שבכל יום ויום בו חיוב ומצוה

מיוחדת - ספה"ע המדגישה חשיבות הזמן.

הפ"נ שבמכ" יקראו בעת רצון על הציון

הק"ו.

בברכה

נ.ב.

במשך הקייץ זה-לא כדאי שיסעו מעבר לים.

בברכה לבשו"ט חי"ק

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, י"א ניסן ה'תשל"ח
ברוקלין, נ. י.

הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ
כו' מו"ה משה יצחק שי'

שלום וברכה!

מכ' נתקבלו.

ולקראת חג המצות, זמן חירותנו, הבא
עלינו ועל כל ישראל לטובה, הנני בזה להביע
ברכתי לחג כשר ושמח ולחירות אמיתית, חירות
מדאגות בגשם ומדאגות ברוח - מכל דבר המעכב
עבודת ה' בשמחה ובטוב לבב.

ולהמשיך מחירות ושמחה זו בימי כל השנה
כולה.

ובפרט שעבודת השם, כמצווה עלינו בתורתנו
תורת חיים, הרי היא בכל עניני האדם ובמשך כל
היום וכל הלילה, וכמו שנאמר בכל דהכיך דעהו.
בברכה שהשי"ת ימלא הריסון זוג חיי כשורה
ובנקל ותלד זחור"ק בעתה ובצאת כשורה ובקל,
ובברכת החג

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, ימי הסליחות, ה'תשל"ח
ברוקלין, נ. י.

הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ כו'
מו"ה משה יצחק שי'
וזוג' תי'

שלום וברכה!

המכ' והפ"נ נתקבלו.

ולקראת השנה החדשה, הבאה עלינו ועל

כל ישראל לטובה ולברכה, הנני בזה להביע

ברכתי, לוק' ולכל אשר לוק', ברכת כתיבה וחתימה

טובה לשנה טובה ומתוקה בגשמיות וברוחניות.

בברכה
אוריאל זינגר, אגודת

נ.ב.

ז"ע נתקבל החו' "בדרך" (מנחת יום כפור)
עם תרגום שלו, ות"ח ת"ח.

הנני בזה להביע ברכתי, להם ולכל אשר להם,

בברכה להצלחה ולבשו"ט חי"ק

ז"ע נתקבל החו' "בדרך" (מנחת יום כפור)

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

בי"ה, ימי אלול, ה'תשמ"ה
ברוקלין, נ. י.

הרה"ח הווי"ח אי"א נוי"נ עוסק בצי"צ כו'
מו"ה משה יצחק שי'
וזוג' תי'

שלום וברכה

המכ"ו נתקבלו.

ולקראת השנה החדשה, הבאה עלינו ועל כל ישראל

לטובה ולברכה, הנני בזה להביע ברכתי, לה' ולכל אשר

לה', ברכת כתיבה וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה

בגשמיות וברוחניות.

ברכה

המכ"ו והפ"נ נתקבלו.

הנני בזה להביע ברכתי, להם ולכל אשר להם,

בברכה להצלחה בעבוה"ק ובכה"ע חי"ק

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ביה, בי אייר
-מלכתחילה אריבער- הי'תשמ"ז
ברוקלין, נ. י.

הרה"ח הווי"ח אי"א נוי"ב עוסק בצי"צ
כר' מו"ה יצחק משה שי' 1531

שלום וברכה!

והמצוי"ב
המכ' נת' ואזכיר, בלי"ב, על הציון.

מצוי"ב מכ' ללי"ג בעומר הבע"ל ותקותי שינצלוק
כדבעי, וזכות הרבים מסייעתם.

ברכה
אמ"ת
(Handwritten signature)

(Handwritten notes)
ה' אב תש"ח
א"ת זמ"ת
א"ת זמ"ת
א"ת זמ"ת
א"ת זמ"ת
א"ת זמ"ת

וזוג תי'

ותקותי שינצלום

בברכה להצלחה בכל עניניהם ולבשו"ט חי"ק

המכ"ע "הקהלה" נת' ות"ח, לעת"ל רק טופס אחד מכל אחד ות"ח.

אמטערדס
RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

בי"ה, ז' מני"א תשמ"ז
ברוקלין

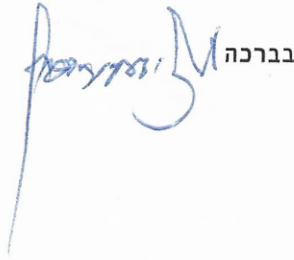
משפחת פורסט -

שליטיא

נצטערתי להשמועה מפטירת הרב הו"ח אי"א ^{צוטעם} נוי"נ כו' מו"ה לוי ע"ה.

המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים.
ומכאן ולהבא אך טוב וחסד ימצא אתכם תמיד כל

הימים.

בברכה

עוסבצ"צ

מענות קודש

א

[ט"י אלול, תשכ"ג]

מענה להת' משה יצחק פארסט ששאל – בקשר לזה שה"ויזה" שלו בארצה"ב עומדת להגמר – האם לפעול להארכת ה"ויזה", או לחזור לאה"ק או באופן אחר ("Compass Magazine" כינוס השלוחות תשפ"א (גליון 27) ע' 70):

כיון שבהולנד נחוצה במאוד הפצת היהדות והמעיונות – צ"ל המטרה, אשר סו"ס (תיכף, או לאחר זמן) יסתדר שם, כיון שידוע השפה וכו'.

בנוגע להמשך לימודיו בישיבה – הרי בהתחשב בגילו (שכבר העת להתעניין בשידוך ובמילא גם בהסתדרות) יש ענין רק, באם במשך זמן קצר יגמור וישתלם בה (סמיכה, שחיטה, חנוך)

[וראה לקמן מענה מוצש"ק ח"י אלול].

ב

[מוצש"ק תבוא, ח"י אלול, תשכ"ג]

מענה להת' משה יצחק פארסט (מהעתקה):

[1] במכתבו כתב ע"ד הצעת משרה שקיבל בעיר דאוונטער הולנד.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

הכוונה הפנימית להיותו בהולאנד – החזקת והפצת היהדות בכל המקומות בהולאנד שאפשר. אלא שמובן שלהצלחת הנ"ל צ"ל 1) הענין של פרנסה מסודר (לראשונה – עכ"פ בצמצום) 2) שיהי' לו משרה ועמדה בין בני"י שם.

וכמובן טוב שתהי' גם המשרה בשטח הנ"ל – שלזה מתאימה: ברבנות, בחינוך וכו'

כמובן טוב יותר באמסטרדם, אבל אינו מוכרח כיון שהמדינה קטנה בשטח.

[2] במכתבו כתב, שיש לו רק ידיעה בסיסית בלימוד כו'.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

זוהי דרישה ע"ד הרגיל, אבל לא במצב הדחוק שם ברבנות ומחנכים היודעים השפה וכו'

ג

[תשכ"ד]

מענה להתי' משה יצחק פארסט שביקש הסכמת וברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א להשידוך (מהעתקה) :

ויהא בשעה טובה ומוצלחת

בגשם וברוח

אזכיר על הציון

סב הכלה המזכיר הרב יהודה ליב גראנער ע"ה

א

[י"ד אלול, תשי"ד]

מענה להחתן התי' יהודה ליב גראנער שכתב: "היות שישנם דברים שאינם ברורים איך נוהגים, כי יש חילוקי דעות בזה, הנני לבקש שיואיל נא כ"ק אדמו"ר שליט"א להורות איך לעשות. . ." (מהעתקה):

[1] במכתבו כתב: "אם מברכים שהחיינו על הטלית גדול בפעם הראשון".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

– לא ראיתי נוהגין כן. ולכל היותר יכול לצרף לאכילת פרי חדש, אבל לא בלא זה.

[2] במכתבו כתב: "איך נוהגים בהפסק טהרה אם ביום ה' לראייתה או ביום ו'. (הרבנים מחולקים בזה איך הוא המנהג אצל חב"ד)".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

ישאול את רבני זקני אנ"ש.

[3] במכתבו כתב: "בימי הסליחות, אם [חתנים] אומרים תחנון בסדר הסליחות, ואיך נוהגים המניין".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

(לרגעים אלו יהי' החתן בחדר אחר)

[4] במכתבו כתב: "בהנוגע לעמידת המטות אם מדייקים שיהי' בין צפון לדרום".

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק את התיבות "אם מדייקים ש", והשאיר את התיבות "יהי' בין צפון לדרום".

[5] במכתבו כתב: "אם יש מנהג קבוע למספר הטבילות ואימתי אומרת הברכה".

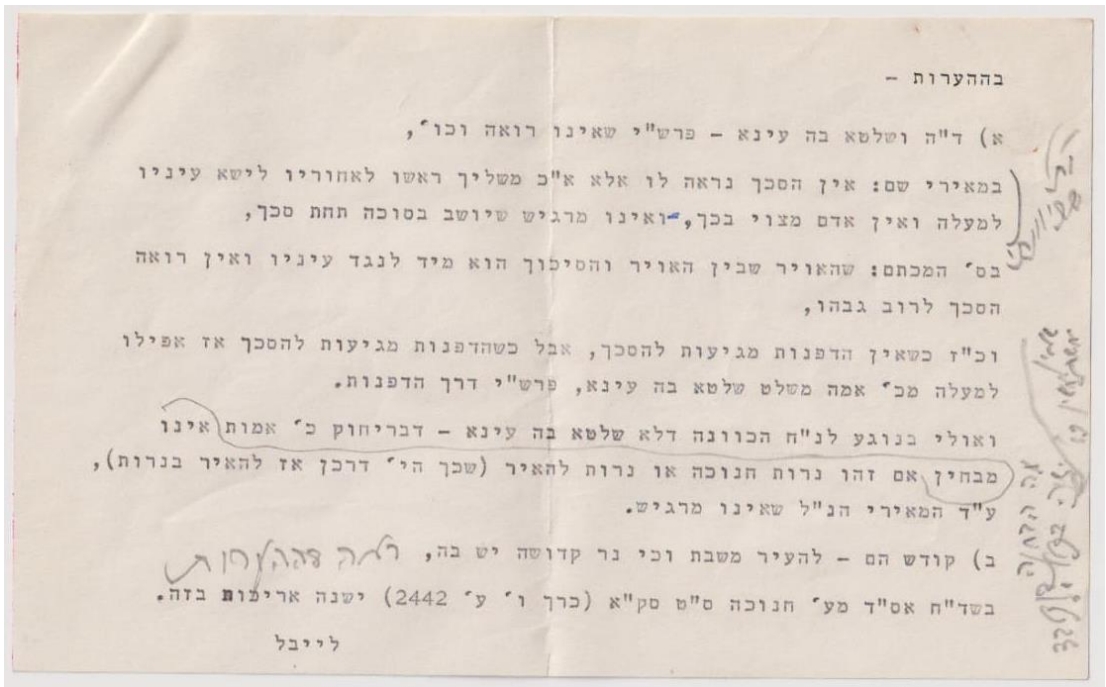
מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

ישאל את רבני זקני אנ"ש.

[המענה נתפרסם בעבר, ונדפס בזה מהעתקת הנמען].

ב

[סביבות זאת חנוכה, תש"ל]

מענה להמזכיר הרי"ל גראנער על שאלותיו במכתב כללי-פרטי זאת חנוכה היתש"ל (מצילום כתי"ק):

[1] במכתבו כתב :

"בהערות . . ד"ה ושלטא בה עינא – פרש"י שאינו רואה וכו',

במאירי שם: אין הסכך נראה לו אלא א"כ משליך ראשו לאחוריו לישא עיניו למעלה ואין אדם מצוי בכך, – ואינו מרגיש שיושב בסוכה תחת סכך,

בס' המכתם : שהאזיר שבין האזיר והסיכוך הוא מיד לנגד עיניו ואין רואה הסכך לרוב גבהו,

וכ"ז כשאין הדפנות מגיעות להסכך, אבל כשהדפנות מגיעות להסכך אז אפילו למעלה מכ' אמה משלט שלטא בה עינא, פרש"י דרך הדפנות.

ואולי בנוגע לנ"ח הכוונה דלא שלטא בה עינא – דבריחוק כ' אמות אינו מבחין אם זהו נרות חנוכה או נרות להאיר (שכך הי' דרכן אז להאיר בנרות), ע"ד המאירי הנ"ל שאינו מרגיש".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

(א) סימן את הפיסקא "במאירי שם כו", וכתב :

ות"ל שכיוונתי

(ב) על מה שכתב : "דבריחוק כ' אמות אינו מבחין אם זהו נרות חנוכה או נרות להאיר" – סימן בעיגול את התיבות "אינו מבחין", וכתב :

מה הבחנה ישנה בכלל?! (לבד שאין משתמשין כו'

[2] במכתבו כתב :

"קודש הם – להעיר משבת וכי נר קדושה יש בה,

בשד"ח אס"ד מעי חנוכה ס"ט סק"א (כרך ו' ע' 2442) ישנה אריכות בזה".

על התיבות "להעיר משבת וכי נר קדושה יש בה", כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א :

ראה בהערות

ג

[סביבות ימי חנוכה, תשל"ג]

במכתב דימי חנוכה תשל"ג -

א) בסוף ע"א סדר המצוות שבחנוכה - לא צויין המקור לסדר זה (ע"פ קדש) במס' שבת (כא-ב) מבאר מקורם דיני הדלקת נר חנוכה, ואח"כ בברייתא שם איסור הספד ותענית, הלל והודאה (קרה"ת לא נזכר שם). ברמב"ם הל' חנוכה: הדה"נ, איסור הספד ותענית, הלל. באבודרהם: הדה"נ, על הנסים, הלל קרה"ת. ועד"ז בששו"ע.

ב) בהערה הראשונה - ומה שהקשו... י"ל דאין הכוונה כאן כבדין עבודתן מחנכתן... כ"א כפשוטו התחלה לאחרי הפסק ארוך וכו' -

במכתב זאת חנוכה, תשל"א (נדפס בלקו"ש ח"ה ע' 455): וחללוה למזבח וכו' ונסלו כל כלי ההיכל... בנו המזבח מחדש וחנכו אותו וכן המנורה וכו'... הנכנס לקדושתם וכו', ובערות שם: הרי כאן נטלום - כל כלי ההיכל - הוכרחו לעשות חדשים ולחנכם, וכן המזבח (חדא"ג מהרש"א שבת כא, א).

עפ"א הנ"ל, הי' כאן חינוך ממש שעבודתן של כלים החדשים וכן המזבח - מחנכתן, ולא רק התחלה לאחרי הפסק ארוך.

ועפ"ז יובן יותר הקשר בין חנוכת המשכן והחשלומו שלו בכסלו - שבשניהם נחנכו כלים החדשים.

ג) בהערה ד"ה נרות בחצרות -

עפ"י הערה זו, הרי שבהודאת ועל הנסים אין מזכירים כלל עיקר טעם קביעות ימי חנוכה - נס השמן-הדה"נ במקדש.

ולהעיר מאבודרהם הל' חנוכה: בחצרות קדשן ע"ש בחצרות קדשי. - ישע"י טב, ט, ושם ברד"ק שבמצודות - כולל הבתים, בבתיהם.

לייבל

צוים צו ארבע זען

מענה להמזכיר הרי"ל גראנער על שאלותיו במכתב כללי ימי חנוכה ה'תשל"ג
(מצילום כתי"ק):

[1] במכתבו כתב:

"בסוף ע' א' סדר המצוות שבחנוכה – לא צויין המקור לסדר זה.

במס' שבת (כא, א-ב) מבאר מקודם דיני הדלקת נר חנוכה, ואח"כ בברייתא שם
איסור הספד ותענית, הלל והודאה (קרה"ת לא נזכר שם). ברמב"ם הל' חנוכה:
הדה"נ, איסור הספד ותענית, הלל. באבודרהם: הדה"נ, על הנסים, הלל קרה"ת.
ועד"ז בטושו"ע".

על התיבות "לא צויין המקור לסדר זה", כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א:

– **כי פשוט בשכל**

[2] במכתבו כתב:

"בהערה הראשונה – ומה שהקשו [דקדושה הקודמת לא בטלה וא"צ חינוך] . .
י"ל דאין הכוונה כאן כבדין עבודתן מחנכתן . . כ"א כפשוטו התחלה לאחרי
הפסק ארוך וכו' –

במכתב זאת חנוכה, תשל"א (נדפס בלקו"ש ח"ה ע' 455): וחללה למזבח וכו'
ונטלו כל כלי ההיכל . . בנו המזבח מחדש וחנכו אותו וכן המנורה וכו' . . חנכום
לקדושתם וכו'. ובהערות שם: הרי כאן נטלום – כל כלי ההיכל – והוכרחו לעשות
חדשים ולחנכם, וכן המזבח (חדא"ג מהרש"א שבת כא, א).

עפ"י הנ"ל, הי' כאן חינוך ממש שעבודתן של כלים החדשים וכן המזבח –
מחנכתן, ולא רק התחלה לאחרי הפסק ארוך.

ועפ"י יובן יותר הקשר בין חנוכת המשכן והתשלום שלו בכסלו – שבשניהם
נתחנכו כלים החדשים".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

(א) סימן בעיגול את התיבות (מל' המכתב דתשל"א): "הוכרחו לעשות חדשים
ולחנכם", וכתב:

לדעת כמה ויש חולקים

(ב) על מה שכתב: "עפ"י הנ"ל, הי' כאן חינוך ממש שעבודתן של כלים החדשים וכן המזבח – מחנכתן כו", כתב:

נקודת מכ' זה [חנוכת המשכן] ולא הכלים

[3] במכתבו כתב:

"בהערה ד"ה נרות בחצרות –

עפ"י הערה זו, הרי שבהודאת ועל הנסים אין מזכירים כלל עיקר טעם קביעות ימי חנוכה – נס השמן – הדה"נ במקדש.

ולהעיר מאבודרהם הל' חנוכה: בחצרות קדשך ע"ש בחצרות קדשי. – ישעי' סב, ט, ושם ברד"ק ובמצודות – כולל הבתים, בבתיהם".

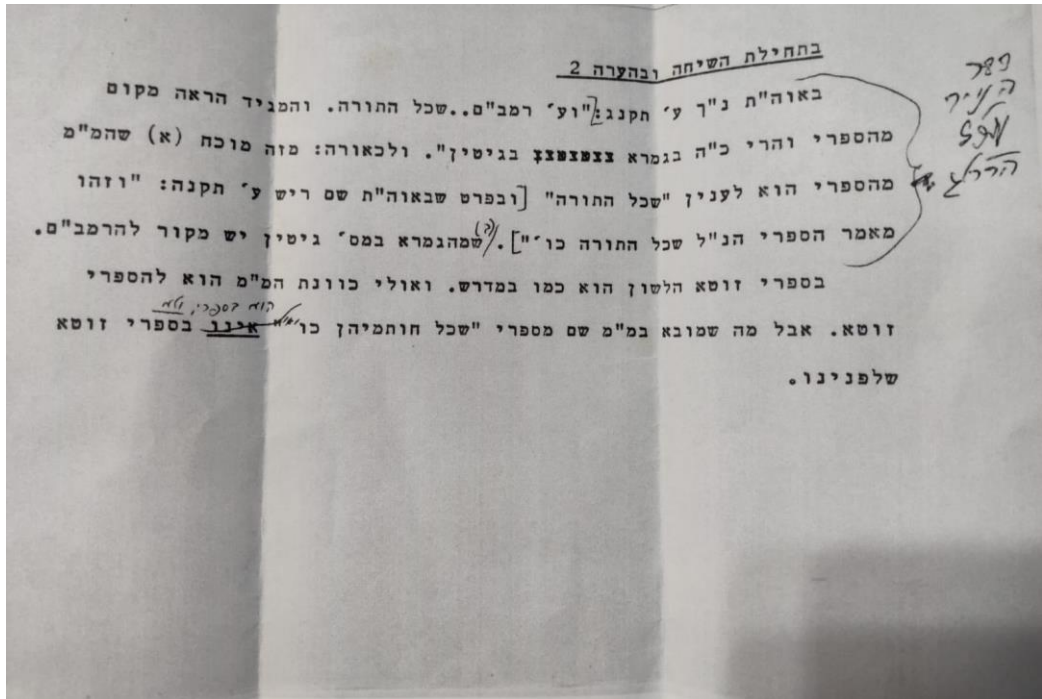
כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול תיבת "כולל", וכתב:

אבל חצר ג"כ

משא"כ בנדו"ד

ד

[לאחר ש"פ פנחס, י"ט תמוז, תשל"ב]

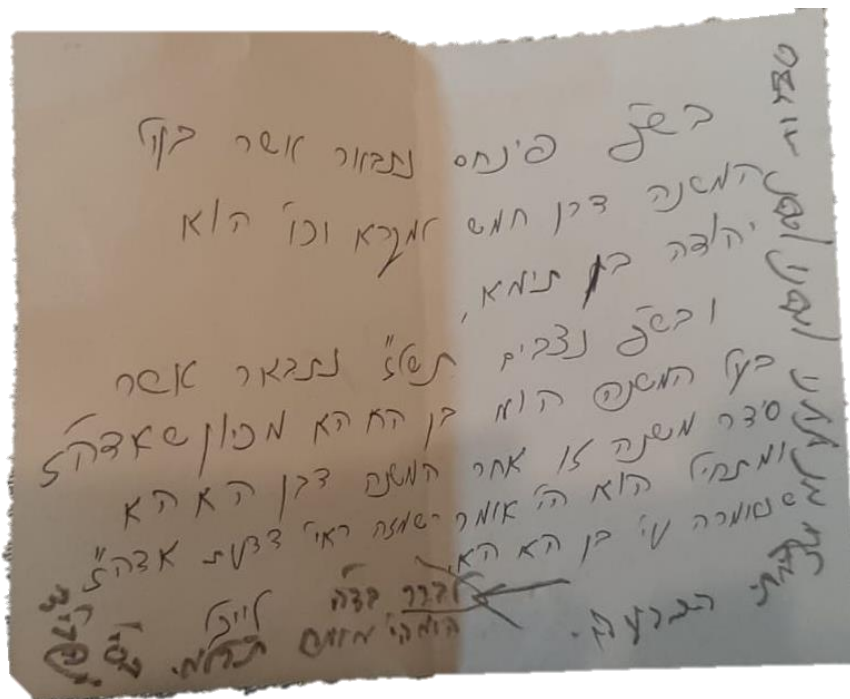
מענה להמניחים על שאלתם בקשר לשיחת ש"פ פנחס: "בתחילת השיחה ובהערה 2: באוה"ת נ"ך ע' תקנג: וע' רמב"ם. . שכל התורה. והמגיד הראה מקום מהספרי והרי כ"ה בגמרא בגיטין". ולכאורה: מזה מוכח (א) שהמ"מ מהספרי הוא לענין "שכל התורה" [ובפרט שבאוה"ת שם ריש ע' תקנה: "וזהו מאמר הספרי הנ"ל שכל התורה כו"י"]. (ב) שמהגמרא במס' גיטין יש מקור להרמב"ם. להרמב"ם. בספרי זוטא הלשון הוא כמו במדרש. ואולי כוונת המ"מ הוא להספרי זוטא. אבל מה שמובא במ"מ שם מספרי "שכל חותמיהן כו"י" אין בספרי זוטא בספרי, ולא בספרי זוטא שלפנינו" (מצילום כתי"ק):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן את מה שכתבו "באוה"ת נ"ך. . שמהגמרא במס' גיטין יש מקור להרמב"ם", וכתב:

כבר העיר עכ"ז הרריל"ג שי'

ה

[לאחר ש"פ בלק, ט' תמוז, תשמ"א]

מענה להמזכיר הרי"ל גראנער על שאלתו בהמדובר בהתועדות ש"פ בלק :

"בש"פ [בלק] נתבאר אשר בעל המשנה דבן חמש למקרא וכו' הוא יהודה בן תימא,

ובש"פ נצבים תשליז נתבאר אשר בעל המשנה הוא בן הא הא מכיון שאדה"ז סידר משנה זו אחר המשנה דבן הא הא ומתחיל הוא היי אומר - שמוזה ראיי דדעת אדה"ז שנאמרה עיי בן הא הא".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק):

סברות לכאן ולכאן ולע"ע לא מצאתי הכרעה.

לברר בד"ה הוא היי אומר תרל"א. בסי' מהרי"ד

[וסימן תיבת "לברר" בחץ ובעיגול].

ו

[חי' אייר, תשמ"ח]

בהתים (המבקר) לאחלה
 אסר מסיבת התועלות (ט)
 בני המשפחה וידידים בקשר זילם
 התואבת.
 סוכרה מסיבה (ט) איתנו היתן
 אור את אייר - יום תואבת סי.
 בהשתתפות בני המשפחה וכמה
 ידידים שי. חצית (שיא) היה
 מלאכי (ט) יום תואבת, ענו שמיני *
 ואת התועלות (ט) אמה שיהי 1.
 ז"ק
 ה' אייר
 * א' אל הוספת המלוואה
 דאניה' 50

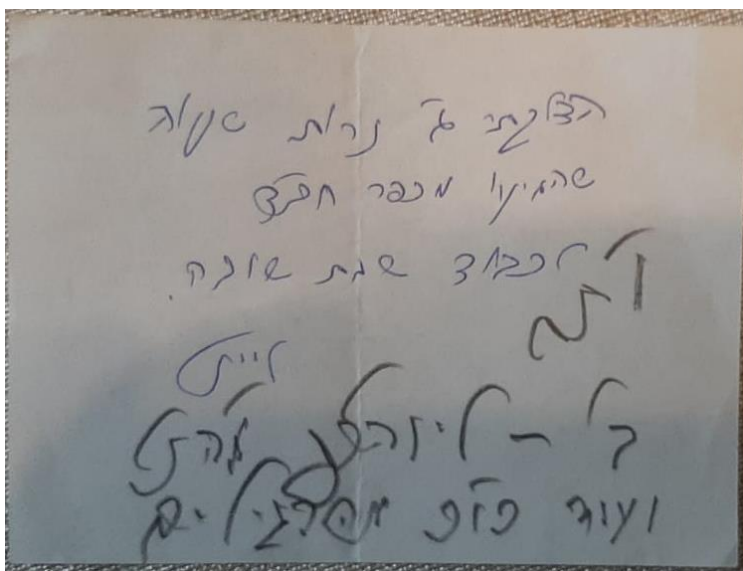
מענה להמזכיר הרי"ל גראנער שכתב: "בהתאם להמדובר לאחרונה לסדר מסיבת התועדות של בני המשפחה וידידים בקשר ליום ההולדת, סודרה מסיבה כזו אתמול בביתנו אור לחי אייר – יום הולדת שלי – בהשתתפות בני המשפחה וכמה ידידים שיי. חזרתי על השיחות בהן מדובר ע"ד יום הולדת, ענין שמיני [עם הוספת המבואר באוה"ת ע"ז], ואח"כ התועדנו עד אחרי שעה 1" (מצילום כתי"ק):

ת"ח על הבשו"ט

ויה"ר שתהא פעולה נמשכת כו'

ז

[מענה]

מענה להמזכיר הרי"ל גראנער שכתב: "הדלקתי ג' נרות שעה שהגיעו מכפר חב"ד לכבוד שבת שובה" (מצילום כתי"ק):

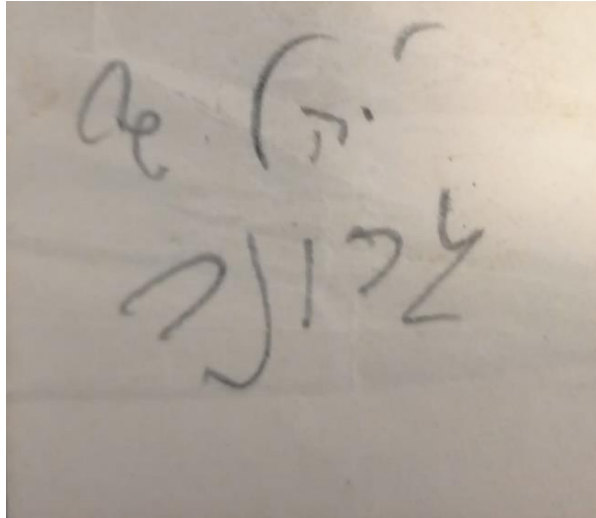
ות"ח

ב' – ליוהכ"פ מהנ"ל

ועוד כו"כ מהרגילים

ח

"צעטלי" בכת"ק

יה"ל שי' גרונר

ט

ר"ד

ר"ד מדברי הרבי לריל"ג לפני ברית-מילה:

וועלכע צייט רעכענסטו מאכין דעם ברית – עניתי בשעה 12-1, אמר לי: מ'וואלט געדארפט זעהן אז ס'זאל זיין קודם חצות, מ'זאל זאגען דעם ברוך הבא, צוגרייטען א התחלה עפעס זאל זיך אנהויבן פאר חצות – איך מיין פאר חצות ווי דער אמת איז.

יחידות ד' כסלו תשי"ט

[הפתק שמסר בעת היחידות:

כ"ק אדמו"ר שליט"א

הלילה, אור ליום ה' כסלו, מתמלא לבנינו שיחיו שלש שנים. והננו לבקש שיואיל נא לזכנו עם "אפשערעניש".

בדבר חינוכם עד עתה, התלמדו כבר צורות האותיות דא"ב (אמירת האותיות כסדרן בע"פ, לא כ"כ בטוב). בלילה קודם השינה אומרים עמהם שמע, ברוך שם, בידך. בבקר, מודה אני, ענט"י, תורה צוה, שמע וברוך שם. מברכים קודם אכילתם. בריך רחמנא, ע"ע רק לפעמים.

והננו לשאול, הא דמובא בשל"ה ע"ד כניסה לחדר אחר ג' שנים, אם יש לעשות הכניסה – עכ"פ ההתחלה בזה ובהמנהג דזריקת ממתקים – תיכף במלאת להם ג' שנים או לאחר זה עד אשר יגדלו יותר.

ויברך נא אותם ואותנו בברכתו הק'.

שם: יוסף יצחק בן יהודית, מנחם מענדל בן יהודית

יהודה ליב בן מנוחה רחל

יהודית בת חנה רבקה

שם בתנו: עלקא גיטל בת יהודית.

ח"י (חצי) על דעת כ"ק אדמו"ר שליט"א]

רשימת הריל"ג מהיחידות:

נכנסנו בשעה 8:30 בערך.

בתחילת הכניסה הי' כ"ק אדמו"ר שליט"א מביט על איזה נייר המונח על שלחן הטהור, אח"כ הגבי' את פניו והביט על הילדים שי', וכשראה את יהודית תי' אמר לה: א גוט אווענט.

כשנתקרבו הילדים עשה להם בידו הק' תנועה (כמו שעושים בכלל ביי-ביי), הם רק הביטו עליו ויוסף יצחק אמר והראה אשר זהו הרבי.

הביט עליהם בחזקה ופשטתי את ידי לתת לו הפתקא, אבל השתמט כרגע ואח"כ לקחו. ובעת הלקיחה שאל אצל מנחם מענדל: וואס איז דיין נאמען, וכשלא ענה לו על זה אמר: דו ווייסט ניט דיין נאמען?

באמצע הקריאה שוב אמר יוסף יצחק בקול אשר זהו הרבי והביט עליו.

הקריאה שהה איזה רגעים ואח"כ אמר: אויב דו ווילסט קענסטו זיי מארגען אריינפירען אין חדר, אבער ניט אז זיי זאלען נאכדעם לערנען, איך ווייס גארניט אויב ס'איז אפילו דא א חדר אדער א גן ילדים פאר אזוינע קינדער.

לקח את המספריים וקרבתי את יוסף יצחק וגזו במקום הנחת פיאות הראש, כשמנחם מענדל ראה זה רצה לברוח והתחיל לבכות. כ"ק אדמו"ר שליט"א פתח את השיפלאד ולקח שני מטבעות כסף משם ונתן אחד ליוסף יצחק (אשר אמר: רבי געגעבען א פעני, וכ"ק אדמו"ר שליט"א הביט עליו ולא אמר דבר), מנחם מענדל לא רצה להתקרב וכ"ק אדמו"ר שליט"א הכה בהמטבע על השלחן בכדי לקוראו והגבהתיו, וכשראה את המטבע לקחו והניח שכ"ק אדמו"ר שליט"א יגזוז.

אח"כ האט כ"ק אדמו"ר שליט"א א שטארקן שמייכעל געטאן ואמר: איר זאלט זיי מגדל זיין לתורה ולחופה ולמעשים טובים מתוך הרחבה אמיתית. זיי זאלען אויסוואקסין חסידים, יראי שמים און לומדים, איר זאלט פון זיי האבן אסאך נחת, אידישן נחת און חסידישן נחת.

בצאתם שוב עשה בידו הק' כמו בכניסתם והביט עליהם עד צאתם.

יא

יומן שבט, תשי"ז

יומן הריל"ג מליל א' כ"ה שבט תשי"ז:

ליל א' כ"ה שבט תשי"ז

ע"ד המאורעות באה"ק ת"ו.

בכלל איז די ענינים פון טענות אויף חסידים אלעמאל געווען איז דאך דאס ניט קיין נייעס, און אין יעדן דור האבן די רביים אפגעהיט אז מ'זאל ניט טשעפין זיך, דער אלטער רבי אין זיין און דער מיטעלער רבי, במילא איז ניט קיין ענין מ'זאל זיך פארנעמען מיט דעם, עס קען אוועקגיין זייטיג.

דאס איז דאך מעשה ס"ם וואס עם הארט דעם ענין פון הפצת המעינות און ער וויל דאס מפסיק זיין. איז וויבאלד אזוי דארף מען זיך נאך מער שטארקען אין דעם ענין פון הפצה וואס דאמאלט [...]

יב

יומן כסלו, תשכ"ה

יומן הריל"ג מיום ו' כסלו תשכ"ה:

ע"ד מאמר אתה אחד – של אדמו"ר האמצעי.

הגיע ביכל כת"י (משנות קפ"ח-קפ"ט) מאברהם חנוך גליצנשטיין שי' ביום ד' ו' כסלו. כשהכנסתיו לכ"ק אדמו"ר שליט"א אמר שלפי סימני ציון העמודים הי' ספר זה אצל ביכאווסקי.

אח"כ אמרתי שבביכל זה נמצא עוד העתקה מהמאמר אתה אחד שכ"ק אדמו"ר שליט"א בקש למצוא, ושאל אם סודר כבר, אמרתי הן, אמר א"כ יש להשוות עפ"י כת"י זה.

אח"כ אמרתי שנמצא גם בעוד ביכל שבהיכל כ"ק אדמו"ר שליט"א והראיתיו הביכל, וכשראה הכתב אמר כנראה שזהו המשובח מג' הביכלאך, כי נראה שנכתב זה עוד בחיי אדמו"ר האמצעי, כי השרייבער דזמן ההוא פלעגן נאך מאכין דעם מיטעלן רבינס כתב יד.

סב הכלה השליח הרב שלום דובער שי' שם-טוב

א

יומן סיון תשי"ח

להלן חלק מיומן סב הכלה הרב יהודה ליב גראנער ע"ה, מחודש סיון תשי"ח.

בין השאר מתוארת בו הוראת הרבי בקשר עם הורי זקני הכלה, הרב שלום דובער ומרת בת-שבע שם-טוב שיחיו, לאחר שהיו מעורבים בתאונת דרכים בדרכם חזרה משהותם בחצרות קדשנו לחג השבועות.

[. .] איז דאך דא אן עצה צו דעם אז מ'זאל ניט טומלען. אויב צוליעב ווייטקייט קען מען דאך ניט מאכן נענטער.

בלילה קודם ערבית נתן מכתב מהיר. למכתב זה הי' צריך להיות עוד מכתב וחפשו, וכאשר לא מצאו בקשני לברר אצל הרמ"ל [ראדשטיין]. וענה שלא קיבל מכתב כזה, וכאשר השבתי זה הי' לפלא גדול, ואמר: נו, אפשר וועסטו עס נעמען יעצט. והתחיל לאמר ואח"כ כתב בעצמו ובקש לעשותו תיכף.

ע"ד גרינסבערג האסון של הנוסעים חזרה לדיטרויט.

— הסתפר היום אחרי תפלת מנחה.

ה', י' סיון:

שאל ע"ד גרינסבערג הנשמע שם. הציע שיסעו לשם מכאן צירים אחיו [ואבי'] לשבות שם השבת לעודדם ולשמחם וכו'. (נסעו אברהם שם-טוב ור' י. קארף). כ"ק אדמו"ר שליט"א שלח עמהם מכתב לשד"ב וז' שי'.

[התאונה הייתה באיזור גרינסבערג פענסילוועניא. להלן צילום המכתב מיום יו"ד סיון תשי"ח].

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארטווי
ברוקלין, נ.י.

בי"ה, יו"ד סיון ה'תש"ח
ברוקלין

הרה"ח אי"א נו"נ רב פעלים
בעל סרץ מנה' שלום דזבער שי'
וזוגתו הרבנית מרת בה-שבע חה"י

שלום וברכה!

נצטערתי לשמוע מהמאורע אשר קרה ל"ע,

וכתי רצון אשר באם ישנם איזה ענינים הצריכים מעין
של כפרה, יבטלו ליל מבלי להשאיר רושם כלל וכלל.

וחקוטי חזקה, שבקרוב ממש ה"י רפואתם שלימה ויחזרו
לאיתנם, ומחוך הרחבת הרעה, ובמחה ובטוב לבב, ימשיכו בפעולה בקדש
החזקה היהדות והפצחה בכלל, והחזקה והפצח המענינות-עד שיגיעו גם-חוצה.

ואשרי חלקם וגדול זכותם, אשר השגחה העליונה העמידם
בקרב אורה-עבודה האסורה מחיים לרצון וכוננת רבותינו נשיאנו זצוקלה"ה
נבג"מ ז"ע.

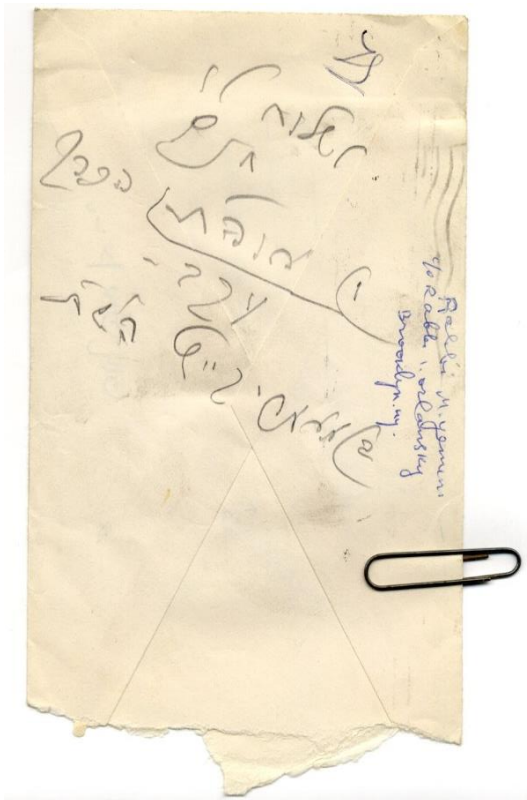
בברכה לרפוי"ק ולרפוי"ש, ולבשו"ת חכה"י
בגשמיות וברוחניות

צאתכם לשלום לקבוצה מדעטראיט - לאחר יו"ד שבט תשח"י

שער כתבי יד קודש

א

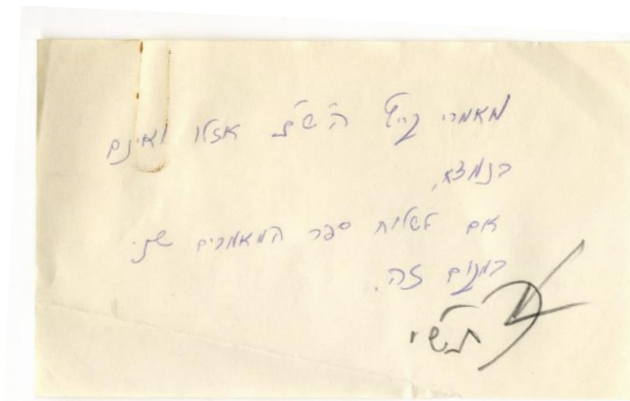
על מעטפת מכתב כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א:

לשלוח לו חנם

(1) אוה"ת הכרך עקב.

(2) מאמרי קייץ ה'ש"ת

*

בהמשך לזה כתב המזכיר הרי"ל גראנער: "מאמרי קנין הישי"ת אזלו ואינם
בנמצא. אם לשלוח ספר המאמרים שני במקום זה".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

תש"י

[וסימן בחץ ובעיגול].

ב

[תחלת אייר, תשי"נ]

וזהו כי יצאת ארץ
 ארמוןיך יען
 ופניך כפני הים
 כגאות ארץ
 (בארמוןיך)
 ופניך כפני
 (בארמוןיך)

זבאמיר (2)
 אמן הנהגת כלל ארצות
 ויגדל כבוד קדושי
 אבית הנהגת ארץ (3)

מענה לר' שמואל דורון שהכניס את גליונות ספרו "ביאור סתומות ברש"י" כרך ג הנמצא בדפוס, וביקש אשר כ"ק אדמו"ר שליט"א יעיר על הספר (מצילום כתי"ק):

ות"ח על שימת לבבו להראותני וכו'

וגדול זכות העסק בתורת ראשונים (כמלאכים)

ובפרט תורת ראש של ישראל

להחזיר (2)

אין הזמ"ג כלל להעיר כו'

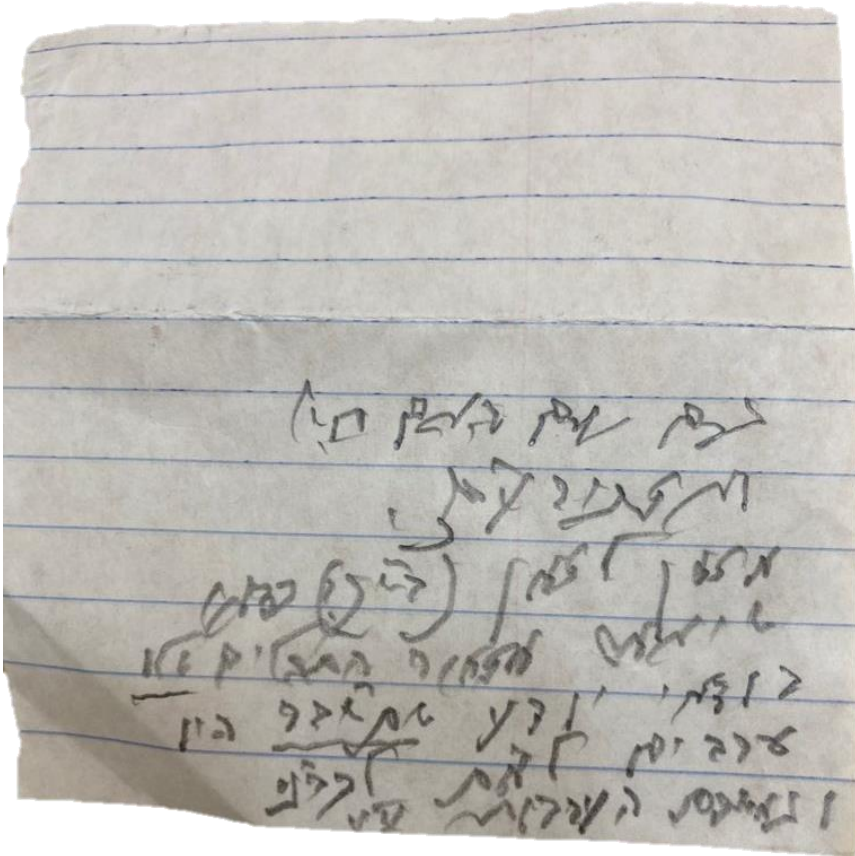
ובפרט כדרוש בפרש"י

וכר"ת המפורסם הנ"ל (3)

[המענה נדפס בעבר, ובזה מתפרסם צילום כתי"ק].

ג

[ה' מני"א, תנשי"א]

ממענה למר ראובן דוד קימבל (מצילום כתי"ק):

על מה שכתב ע"ד בניו יהודה ושמעון, כתב כ"ק אדמו"ר שליטי"א:

גם שם האם תי'

ואזכיר עה"צ.

מזמן לזמן (בש"ק?) כדאי שיאמר מזמור התהלים שלו

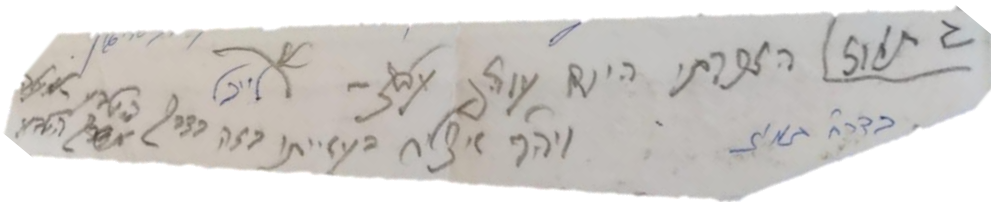
בודאי יודע שתשב"ר היו ערבים למ"ת לכבנ"י

ונמשכת הערבות ע"ע

[המענה נדפס בעבר, ובזה מתפרסם צילום כתי"ק].

ד

[גי תמוז]

מענה על פתק שכתב המזכיר הרי"ל גראנער – בתאריך בדר"ח תמוז – עבור אחד (מצילום כתי"ק):

ג תמוז

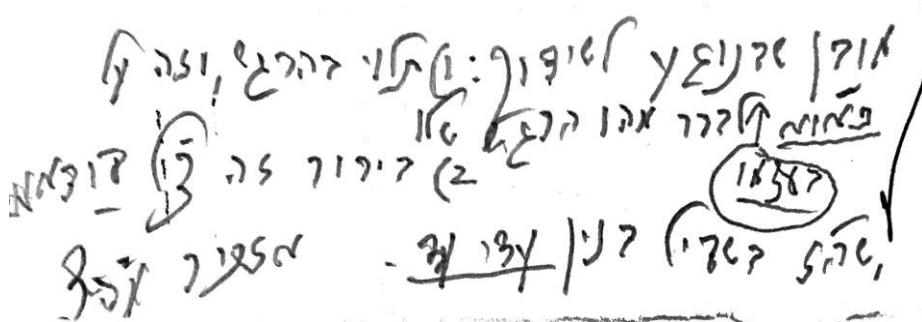
הזכרתי היום עוה"פ עה"צ –

ויה"ר שיצליח בעשייתו בזה בדרך הטבע – למעלה מדרך הטבע

[וסימן בחץ ובעיגול את חתימת המזכיר "לייבל"].

ה

[מענה]

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק):

מובן שבנוגע לשידוך:

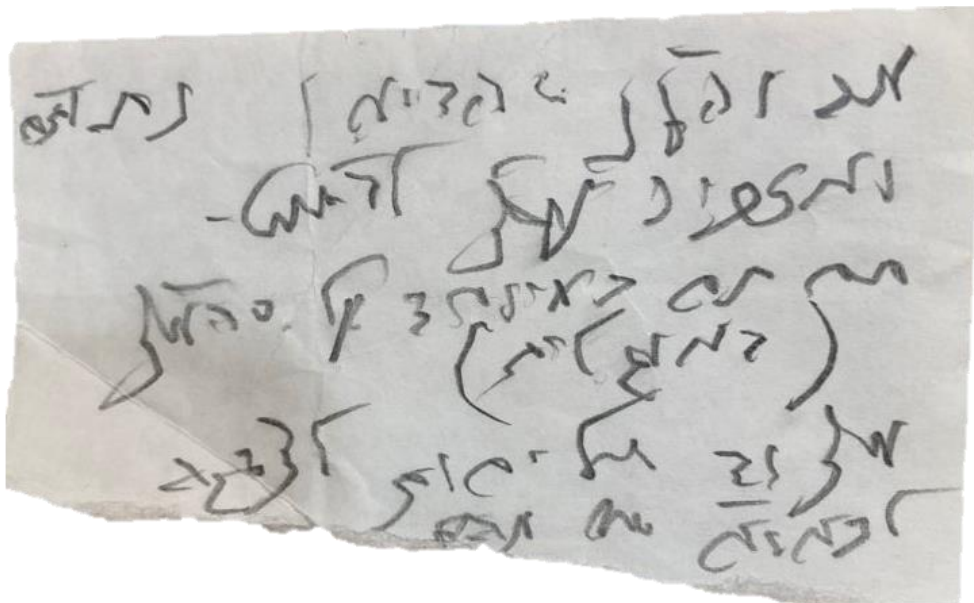
(1) תלוי בהרגש, וזה על כאו"א בעצמו לברר מהו הרגש שלו

(2) בירור זה צ"ל בודאות, שה"ז בשביל בנין עדי עד.

אזכיר עה"צ

ו

[מענה]

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק) :

מכ והפ"נ שהביאו נתות"ח

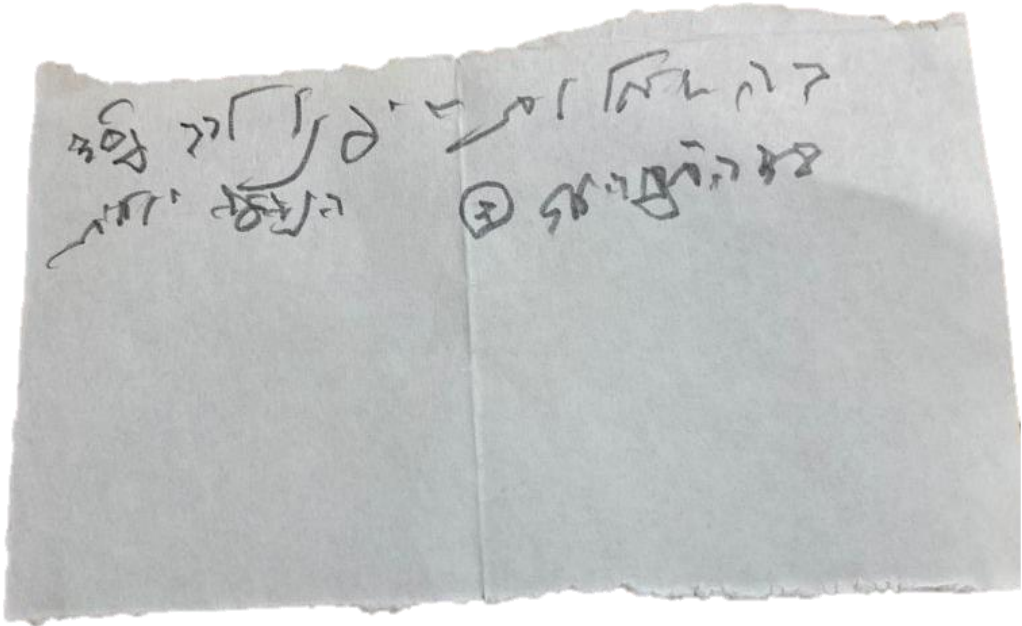
ואזכיר עה"צ לבשו"ט.

תח תח במיוחד על סהמ"צ (באנגלית)

מצוב שליחות לצדקה לכאו"א שי' מהם

ז

[מענה]

ממענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק):

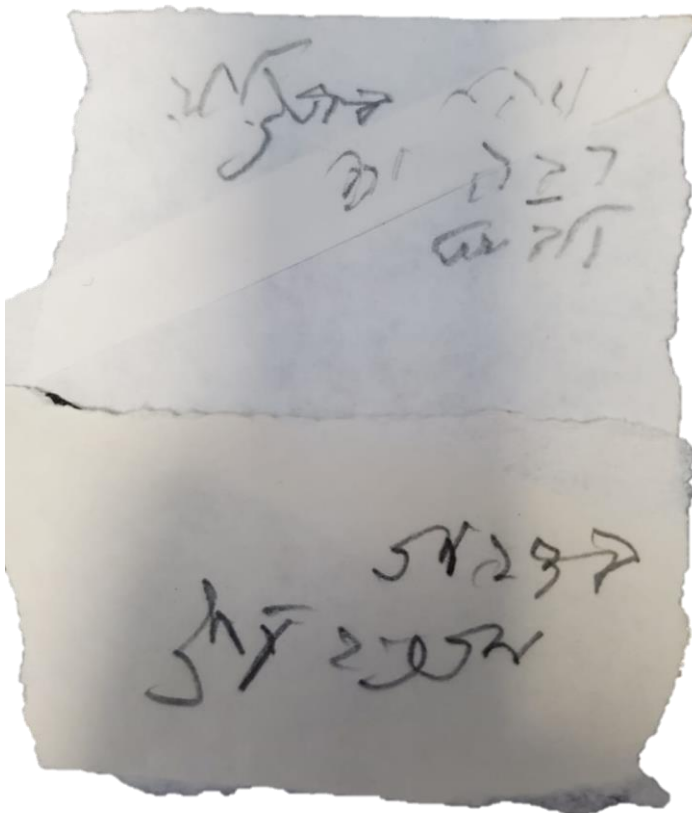
בהשאלות – יפנו לרב פס"ד

בדהתפוחהמ"ז (3)

הנהגה יומית

ח

[מענה]

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק):

ויהא בהצלחה רבה וכו'

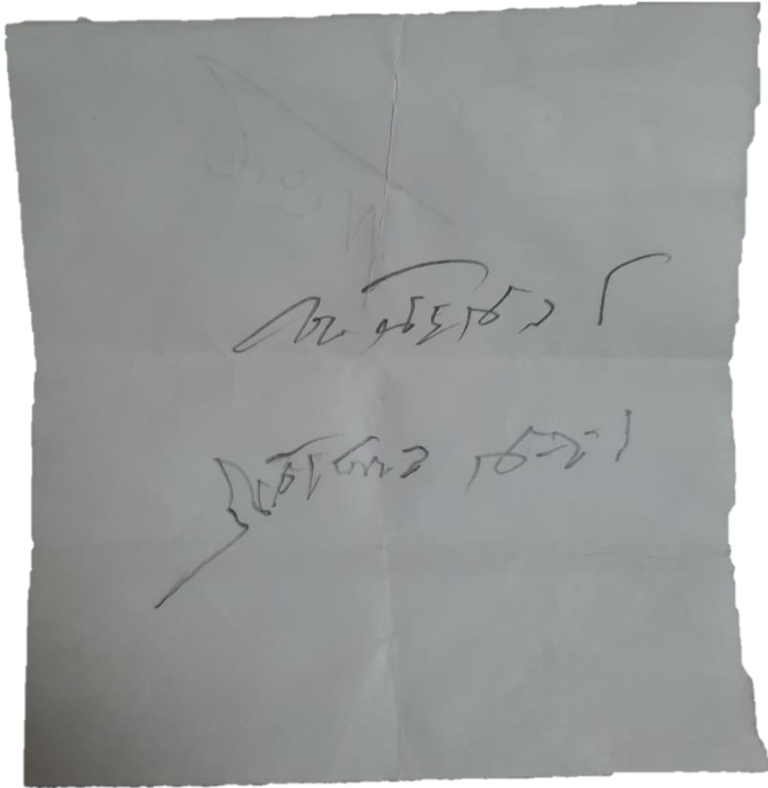
ולבשו"ט

בדהמז

אזכיר עה"צ

ט

[מענה]

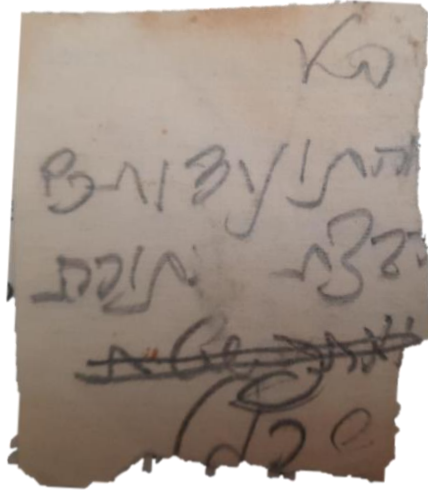
מענה לחתן וכלה שביקשו הסכמת וברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א לשידוך
(מצילום כתי"ק):

לכאו"א שי'

ויהא בשטומו"צ

›

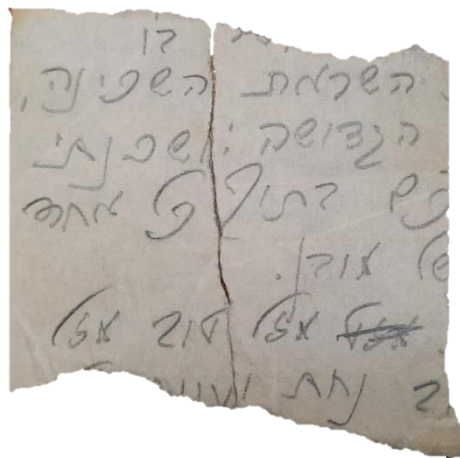
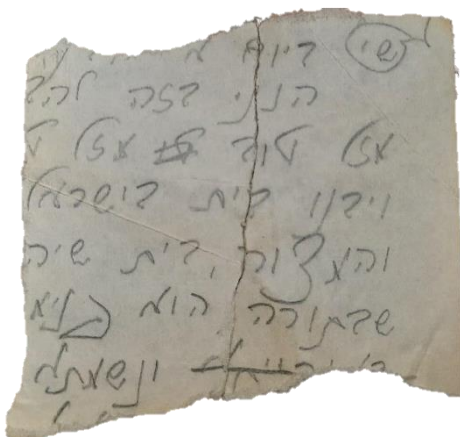
חלק ממברק

והתועדותכם [. . ה] רבצת תורת [. .] ומתפשטת [. .] ישראל

יא

חלק ממכתב לחתונה

שי

ביום א. . . הנני בזה להב[יע . . . ברכת] מזל טוב ~~טו~~ מזל טוב . . . [. . .] ויבנו בית
בישראל [. . . על יסודי התורה] והמצוה, בית שיה[. . .] שבתורה הוא פנימ[יות . . .]
דאורייתא ונשמתא [. . .] [. . .] בו [. . .] השראת השכינה, [. . .] הקדושה: ושכנתי
[בתו] כם בתוך כל אחד [. . .] של מובן.

[. . .] מזל טוב מזל טוב [טו] ב נחת [. . .]

